

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0209/2013

7.6.2013

SPRÁVA

o modrom raste: zlepšovanie udržateľného rastu v odvetviach morskej a námornej dopravy a cestovného ruchu EÚ
(2012/2297(INI))

Výbor pre dopravu a cestovný ruch

Spravodajca: Spyros Danellis

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	17
STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ	20
STANOVISKO VÝBORU PRE RYBNÉ HOSPODÁRSTVO	24
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	27

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o modrom raste: zlepšovanie udržateľného rastu v odvetviach morskej a námornej dopravy a cestovného ruchu EÚ (2012/2297(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 13. septembra 2012 s názvom Príležitosti na modrý rast v oblasti udržateľného rastu morskej a námornej dopravy (COM(2012)0494),
- so zreteľom na správu Komisie z 11. septembra 2012 s názvom Pokrok dosiahnutý v oblasti integrovanej námornej politiky EÚ (COM(2012)0491) a sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie (SWD(2012)0255),
- so zreteľom na vyhlásenie z Limassolu z 8. októbra 2012 o morskej a námornej agende pre rast a zamestnanosť,
- so zreteľom na Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS), ktorý nadobudol platnosť 16. novembra 1994,
- so zreteľom na návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa vytvára rámec pre územné plánovanie námorného priestoru a integrované riadenie pobrežných oblastí (COM(2013)0133),
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 31. októbra 2012 s názvom Prehľad politik, právnych predpisov a iniciatív EÚ v súvislosti s morským odpadom (SWD(2012)0365),
- so zreteľom na Zelenú knihu Komisie z 29. augusta 2012 s názvom Poznatky o mori 2020: od mapovania morského dna k oceánskym prognózam (COM(2012)0473),
- so zreteľom na Bielu knihu Komisie z 28. marca 2011 s názvom Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – Vytvorenie konkurencieschopného dopravnému systému efektívne využívajúceho zdroje (COM(2011)0144),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. júna 2010 s názvom Európa ako popredná svetová destinácia cestovného ruchu – nový politický rámec pre európsky cestovný ruch (COM(2010)0352)
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 21. januára 2009 s názvom Oznámenie a akčný plán so zreteľom na vytvorenie európskeho priestoru námornej dopravy bez prekážok (COM(2009)0010),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. októbra 2007 s názvom Integrovaná námorná politika Európskej únie (COM(2007)0575),
- so zreteľom na Zelenú knihu Komisie zo 7. júna 2006 s názvom Budúcnosť námornej politiky Únie: Európska vízia pre oceány a moria (COM(2006)0275),

- so zreteľom na svoje uznesenie z 27. septembra 2011 o Európe ako poprednej svetovej destinácii cestovného ruchu – nový politický rámec pre európsky cestovný ruch¹,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 21. októbra 2010 o integrovanej námornej politike – hodnotenie dosiahnutého pokroku a nové výzvy²,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 5. mája 2010 o strategických cieľoch a odporúčaní pre politiku EÚ v oblasti námornej dopravy do roku 2018³,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. decembra 2008 o vplyve cestovného ruchu v pobrežných regiónoch z hľadiska regionálneho rozvoja⁴,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 20. mája 2008 o integrovanej námornej politike Európskej únie⁵,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 12. júla 2007 o budúcnosti námornej politiky Európskej únie: Európska vízia pre oceány a moria⁶,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 20. marca 2013 k oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Modrý rast: príležitosti pre udržateľný rast v morskom a námornom odvetví,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 31. januára 2013 s názvom Modrý rast: príležitosti pre udržateľný rast v morskom a námornom odvetví,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre dopravu a cestovný ruch a na stanoviská Výboru pre regionálny rozvoj a Výboru pre rybolov (A7-0209/2013),
- A. keďže vyše 70 % zemskeho povrchu pokrývajú oceány a moria, ktoré môžu zohrávať kľúčovú úlohu pri riešení dlhodobých výziev, ktorým čelí EÚ, ako sú zmena klímy a celosvetová konkurencieschopnosť;
- B. keďže v EÚ existuje šesť hlavných pobrežných oblastí (Atlantický oceán, Severné more, Baltické more, Čierne more, Stredozemné more a najodľahlejšie regióny), ktoré sa navzájom líšia z hľadiska svojich územných zdrojov a druhu činností, ktoré sa tam vykonávajú;
- C. keďže približne polovica európskeho obyvateľstva žije pozdĺž 89 000 km európskeho pobrežia a je preto dôležité, aby regionálne a miestne orgány vzali tento demografický tlak do úvahy pri vykonávaní politiky vo verejnom záujme;

¹ Ú. v. EÚ C 56 E, 26.2.2013, s. 41.

² Ú. v. EÚ C 70 E, 8.3.2012, s. 70.

³ Ú. v. EÚ C 81 E, 15.3.2011, s. 10.

⁴ Ú. v. EÚ C 45 E, 23.2.2010, s. 1.

⁵ Ú. v. EÚ C 279 E, 19.11.2009, s. 30.

⁶ Ú. v. EÚ C 175 E, 10.7.2008, s. 531.

- D. keďže technologický pokrok a hľadanie nových zdrojov udržateľného rastu by mali podľa očakávania prispieť k zvýšeniu objemu námorného hospodárstva na 590 miliárd EUR do roku 2020, ktoré by malo celkovo zabezpečiť 7 miliónov pracovných miest;
- E. keďže k očakávanému nárastu ľudskej činnosti dôjde v citlivom námornom prostredí, z ktorého je zdravých iba 10 % morských oblastí a 2 % morských druhov, čo dokazuje, že námorné ekonomické činnosti by nemali oslabovať morskú udržateľnosť;
- F. keďže investície do prírodného a ľudského kapitálu majú zásadný význam na splnenie súčasných výziev, predovšetkým na to, aby ľudská činnosť bola ekonomicky a sociálne udržateľná, aby sa zaistili podmienky šetrné k životnému prostrediu a dosiahlo sa prispôsobenie zmene klímy s cieľom bojovať proti erózii pobrežia a morskej acidifikácii a zachovať biodiverzitu, pričom sa zohľadní, že zdravé, produktívne ekosystémy sú rozhodujúce pre rozvoj udržateľného, konkurencieschopného modrého hospodárstva;
- G. keďže veľkosť a rozsah vplyvu kľúčových oblastí stratégie modrého rastu na životné prostredie sú veľmi neisté a potenciálne škodlivé vzhľadom na naše obmedzené poznatky o zložitosti morských ekosystémov, a preto sa musí súvisiace rozhodovanie riadiť zásadou predbežnej opatrnosti zakotvenej v článku 191 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ);
- H. keďže pobrežná a námorná politika by sa mala začleniť do všeobecného rámca programového obdobia 2014 – 2020, a to aj s cieľom dosiahnuť ciele stanovené v stratégii Európa 2020;
- I. keďže cieľ – inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast pobrežných a ostrovných oblastí musí byť podložený dôkladnou analýzou systémových a štrukturálnych nevýhod, ktoré charakterizujú tieto oblasti;
- J. keďže ostrovný systém EÚ má v oblasti námornej dopravy výrazne vyššie náklady než ostatné pobrežné oblasti EÚ;
- K. keďže sezónnosť cestovného ruchu výrazne zhoršuje rozvoj pobrežných a ostrovných oblastí a na riešenie tohto problému by sa mala vytvoriť stratégia;
- L. keďže je potrebná koordinácia medzi makroregionálnou stratégiou a príslušnými akčnými plánmi pre morské oblasti Európskej únie;
- M. keďže táto správa je plánom Parlamentu na ďalší rozvoj modrého rastu;

Všeobecný rámec

1. víta oznámenie Komisie o modrom raste, ktorý predstavuje námorný rozmer stratégie Európa 2020 a jasne poukazuje na potenciál námorného hospodárstva pri tvorbe inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a pracovných príležitostí;
2. víta správu Komisie o pokroku integrovanej námornej politiky EÚ; potvrdzuje svoju podporu integrovanej námornej politiky a zdôrazňuje, že presadzovanie tejto politiky je naďalej hlavným nástrojom posilnenia modrého rastu;

3. uznáva, že moria a oceány budú v rámci celosvetového hospodárskeho rastu v budúcnosti zohrávať čoraz zásadnejšiu úlohu; domnieva sa, že stratégia modrého rastu ako súčasť integrovanej námornej politiky podporí rozvoj synergie a koordinovaných politík, čím vytvorí európsku pridanú hodnotu a prispeje k vytváraniu pracovných miest v námornom odvetví;
4. nazdáva sa, že na zvyšovanie konkurencieschopnosti odvetví námorného hospodárstva Únie na celosvetovom trhu musia miestne, regionálne a vnútroštátne európske orgány vytvárať potrebné podmienky pre rast, a to konkrétne vytváraním námorných priestorových plánovacích systémov, modernizáciou infraštruktúry, vytváraním prístupu k odborným zručnostiam a zabezpečením financovania; zdôrazňuje význam výmeny informácií a osvedčených postupov medzi jednotlivými úrovňami verejných orgánov prostredníctvom vytvorenia osobitnej platformy EÚ;
5. konštatuje, že zabezpečenie dostatočných finančných prostriedkov bude výzvou pre malé a stredné podniky (MSP) pôsobiace v odvetví modrého rastu, a preto víta iniciatívy, ako sú nové predpisy upravujúce fondy rizikového kapitálu, ktoré uľahčia prístup malých a stredných podnikov k financovaniu;
6. nazdáva sa, že v období, keď členské štáty znižujú verejné investície, je naliehavo potrebné, aby politiky rozvoja, a predovšetkým nákladné projekty, najmä projekty v oblasti dopravnej, energetickej a telekomunikačnej infraštruktúry, dostali v programovacom období 2014 – 2020 a po ňom primerané financovanie; vyzýva členské štáty, aby nasmerovali dostupné finančné nástroje a európske financovanie na projekty modrého hospodárstva;
7. zdôrazňuje, že je najmä v budúcom viacročnom finančnom rámci 2014 – 2020 dôležité zohľadniť osobitné potreby krajín, ktoré dostali pomoc a ktoré čelia väčším potrebám pri realizácii vysoko nákladných projektov, ako aj tých z najvzdialenejších a ostrovných regiónov, ktoré vykazujú štrukturálne obmedzenia z dôvodu svojej odľahlosti a prírodných črt;
8. berie na vedomie podmienky hospodárskej krízy a sociálne problémy, ktoré majú vplyv na mnoho oblastí, najmä na ostrovoch, predovšetkým v Stredomorí, a najmä na tých, ktoré sú veľmi vzdialené od pevniny; zdôrazňuje, že odľahlosť ostrovov vo vzťahu k jednotnému trhu vystavuje tieto oblasti priemyselnej a hospodárskej stagnácii a vyľudňovaniu, a na to sa musia zamerať konkrétne opatrenia inštitúcií EÚ; vyzýva preto Komisiu, aby zväzila zriadenie bezcolných zón ako nástroja, ktorý by znížením daňového zaťaženia a prilákaním priamych zahraničných investícií na podporu rastu a rozvoja mohol zastaviť zostupnú špirálu, ktorá postihuje ostrovné oblasti;
9. zdôrazňuje úlohu stratégií pre morské oblasti pri posilňovaní regionálneho rozvoja, ako aj hospodárskej, územnej a sociálnej súdržnosti, oživovaní európskeho hospodárstva, povzbudzovaní inkluzívneho modrého rastu, pri vytváraní pracovných miest a ochrane morskej a pobrežnej biodiverzity; žiada, aby boli takéto stratégie – prostredníctvom ich prepojenia so súčasnými a budúcimi makroregionálnymi stratégiami – účinne uvedené do praxe pre všetky európske morské oblasti a aby boli na ich vykonávanie poskytnuté primerané finančné a správne zdroje EÚ; nazdáva sa, že úloha, ktorú regióny zohrávajú v vypracúvaní stratégií morských oblastí, sa musí posilniť; v tejto súvislosti uznáva prínos

územnej a cezhraničnej spolupráce k riešeniu problémov, ktorým čelia pobrežné a prímorské regióny;

10. víta pokrok, ktorý sa dosiahol v súvislosti s realizáciou stratégií EÚ pre región Baltského mora a pre oblasť Atlantického oceánu a pripomína svoju žiadosť adresovanú Komisii o vypracovanie stratégie EÚ pre oblasť Čierneho mora;
11. vyzýva EÚ a členské štáty, aby dôrazne podporovali vytváranie regionálnych a cezhraničných námorných zoskupení; vyzdvihuje strategický význam takýchto zoskupení ako centier excelentnosti pre ekonomické aktivity súvisiace s modrým rastom; verí, že ich rozvoj bude podporovať výmenu poznatkov a osvedčených postupov, vytvárať súčinnosť medzi rôznymi odvetvami modrého hospodárstva a pomôže pritiahnúť investície;
12. zdôrazňuje vnútorné prepojenie medzi stratégiou modrého rastu a zmenou klímy a prízvukuje, že všetky námorné činnosti musia byť v súlade so stratégiou EÚ v oblasti prispôsobenia sa zmene klímy s cieľom prispieť k väčšej odolnosti Európy voči zmene klímy;
13. zdôrazňuje najmä, že intenzívnejšia hospodárska činnosť spojená s modrým rastom sa nesmie vykonávať na úkor morských a pobrežných ekosystémov, ktoré sú mimoriadne citlivé a sú medzi prvými, ktoré trpia dôsledkami zmeny klímy; zdôrazňuje, že modrý rast musí byť v súlade s environmentálnymi cieľmi a prístupom založenom na ochrane ekosystémov rámcovej smernice o morskej stratégii, ako aj smernice o strategickom environmentálnom posudzovaní, a že je v prípade neistoty potrebné dodržiavať zásadu predbežnej opatrnosti; zdôrazňuje, že všetky hospodárske činnosti spojené s modrým rastom by mali zabezpečiť námornú bezpečnosť a ochranu;
14. so znepokojením berie na vedomie vplyv morského odpadu vo všetkých európskych moriach a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa zamerali na úplnú implementáciu a presadzovanie príslušných smerníc EÚ, okrem inej smernice o odpadovom hospodárstve, prístavných zberných zariadeniach na lodný odpad, kvalite vody a námornej stratégii;
15. zdôrazňuje, že všetky morské aktivity vrátane činností, ktoré sa uskutočňujú v rámci integrovanej námornej politiky, by sa mali realizovať v súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov o morskom práve; podčiarkuje potrebu spoločného prístupu EÚ k prieskumu, využívaniu, ochrane a riadeniu morských prírodných zdrojov, čím sa zaručí efektívne a bezpečné vymedzenie výhradných hospodárskych zón medzi členskými štátmi EÚ a tretími krajinami v súlade s medzinárodným právom;
16. zdôrazňuje v tejto súvislosti potrebu právnej istoty pre všetky zainteresované strany, ktoré chcú investovať do námorných oblastí, a odporúča prijatie nových motivačných opatrení, ktoré zabezpečia lepšie využívanie výhradných hospodárskych zón členských štátov;

Územné plánovanie námorného priestoru a integrované riadenie pobrežných oblastí

17. víta legislatívny návrh Komisie na územné plánovanie námorného priestoru (MSP) a integrované riadenie pobrežných oblastí (ICZM) ako opatrenia potrebné na riadenie rastúceho počtu námorných a pobrežných činností a ochranu životného prostredia v moriach, ktoré zaručia vyváženú súbežnú existenciu rôznych aktivít a z bránia konfliktom v súvislosti s využívaním pobrežných a morských oblastí; považuje v tejto súvislosti za nevyhnutné zvoliť si prístup k riadeniu ľudských činností na pobreží a na mori, ktorý je založený na ekosystémoch;
18. konštatuje, že od územného plánovania pobrežného priestoru sa očakáva, že prispeje k zníženiu podnikateľských nákladov a zlepši investičnú klímu, kým integrované riadenie pobrežných oblastí by malo uľahčiť koordináciu činností v pobrežných oblastiach a priniesť celkové zlepšenie ich riadenia;
19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili šírenie najlepších postupov a poučenie sa z prípravných činností v tejto oblasti, pretože medzi členskými štátmi existujú významné rozdiely, čo sa týka vývoja systémov riadenia morských a pobrežných oblastí; domnieva sa však, že v tejto oblasti je potrebný individuálny prístup, aby členské štáty mali pri vykonávaní usmernení EÚ pre plánovanie morských a pobrežných činností možnosť zohľadniť na základe spolupráce s miestnymi orgánmi miestne osobitosti a potreby;
20. domnieva sa, že v rámci územného plánovania je potrebné posilniť rozhranie medzi pevninou a morom, aby sa zachovala nepretržitosť ľudských činností a dodávateľského reťazca a aby sa zaručilo náležité prepojenie pobrežných oblastí s ich vnútrozemím; domnieva sa, že by sa tým pomohlo predísť tomu, aby sa k pobrežným oblastiam pristupovalo ako k hraniciam;
21. zdôrazňuje, že medzery vo vedeckých poznatkoch o námorných činnostiach a ich prostredí predstavujú prekážky územného plánovania, a poukazuje na význam iniciatívy „poznatky o mori 2020“ a jej konkrétnych cieľov, ako je zmapovanie morského dna v európskych vodách do roku 2020; domnieva sa, že morské dno by sa malo jednotne zmapovať, aby k informáciám mohli mať prístup zainteresované európske orgány, najmä výskumné centrá, univerzity a verejné inštitúcie;
22. naliehavo vyzýva Komisiu, aby pomohla členským štátom zrealizovať plán mapovania a monitorovania strokotaných lodí a archeologických nálezísk pod vodou, ktoré sú dôležitou súčasťou historického a kultúrneho dedičstva Únie; zdôrazňuje, že je potrebné podporiť pochopenie a preskúmanie takýchto nálezísk a prispieť k predchádzaniu rabovania, ktorému sú vystavené, čím sa umožní ich náležitá ochrana;

Zručnosti a zamestnanosť v námornom odvetví

23. nazdáva sa, že celková zamestnanosť v modrom hospodárstve môže do roku 2020 presiahnuť odhadovaný počet 7 miliónov pracovných miest, ak ju podporia opatrenia odbornej prípravy zamerané na zaručenie prítomnosti mobilnej pracovnej sily s dostatočnými schopnosťami a skúsenosťami;
24. pripomína svoju výzvu na výrazné zlepšenie pracovných, zdravotných a bezpečnostných podmienok v námorných povolaniach; nabáda Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili úsilie v tejto oblasti s cieľom zlepšiť istoty týkajúce sa zamestnania a zvýšiť príťažlivosť

pracovných miest v hospodárstve modrého rastu a v súvisiacich odvetviach;

25. zdôrazňuje, že je potrebné, aby primeranými prostriedkami zlepšila pracovné podmienky námorníkov, aby začlenila Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o pracovných normách v námornej doprave do práva Únie a aby navrhla program kvalifikácie a odbornej prípravy námorníkov, najmä náboru mladých ľudí vrátane osôb z tretích krajín;
26. vyzýva Komisiu, aby pozorne sledovala a podporovala regionálne úsilie o hodnotenie zručností a povolání, ktoré budú v odvetviach modrého hospodárstva žiadané, a zabezpečila, že iniciatívy ako „panoráma zručností EÚ“ budú odrážať potreby modrého hospodárstva;
27. domnieva sa, že Komisia by mala spolu s členskými štátmi navrhnúť akčný plán na podporu povolání, ktoré sú priamo alebo nepriamo spojené s modrým hospodárstvom, s cieľom prilákať záujemcov;
28. vyzýva Komisiu, aby podporila iniciatívy povzbudzujúce mobilitu pracovníkov medzi hospodárskymi odvetvami a členskými štátmi, ako sú viacročný program výmeny študentov, učiteľov a poskytovateľov odbornej prípravy podľa vzoru programu Erasmus; podporuje spoluprácu medzi podnikmi a poskytovateľmi odbornej prípravy s cieľom pripravovať absolventov na prácu v nových oblastiach;
29. vyzýva Komisiu, aby spolupracovala so zástupcami odvetvia námorného hospodárstva a poskytovateľmi odbornej prípravy s cieľom vytvoriť a financovať európske rady pre odvetvové zručnosti a zamestnanosť, ktoré by mali registrovať pracovné miesta, zmeny požadovaných zručností a súvisiace potreby odbornej prípravy;
30. vyzýva Komisiu, aby vypracovala iniciatívu na podnietenie mobility výskumných pracovníkov, najmä v pobrežných oblastiach, najmä pokiaľ ide o oblasti cestovného ruchu, energetiky a biotechnológií, v súlade s programom Erasmus, ktorá by sa mala realizovať ako priorita v obdobiach mimo turistického sezóny, aby sa udržateľným spôsobom vyvážili záplavy ľudí smerujúce do čoraz citlivejších ekosystémov a súčasne zabezpečilo optimálne využívanie infraštruktúry pobrežných oblastí a ostrovov;

Výskum a inovácia

31. berie na vedomie výskumné kapacity EÚ, ktoré sú špičkou na svetovej úrovni, v námorných oblastiach a ich význam pre opodstatnenú tvorbu politiky a podnikanie stimulované inováciami, ale aj ťažkosti, s ktorými sa podniky stretávajú pri uvádzaní výsledkov výskumu na trh;
32. zdôrazňuje, že program Horizont 2020, obsahujúci jednoduchšie postupy a lepšiu podporu pre inovácie, by mohol pre morský a námorný výskum znamenať významnú pomoc, pokiaľ ide o posilnenie uvádzania na trh, a to na základe skúseností projektov „Oceány zajtrajška“;
33. vyzýva Komisiu, aby do roku 2014 aktualizovala svoju európsku stratégiu pre morský a námorný výskum navrhnutím konkrétnych opatrení na zlepšenie súčinnosti a šírenia znalostí medzi výskumníkmi EÚ;

34. poznamenáva, že len zdravé morské ekosystémy môžu byť základom stabilného a udržateľného modrého hospodárstva; vyzýva Komisiu, aby naďalej skúmala kumulatívny účinok využívania morského prostredia ľuďmi a ich morských aktivít vo všetkých sektoroch;
35. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila zodpovedajúce dlhodobé monitorovanie životného prostredia a preskúmala systémy včasného varovania;
36. vyzdvihuje význam projektov, ako je európska námorná monitorovacia a dátová sieť (EMODNET), pre podporovanie výmeny a dostupnosti výskumných údajov;

Lodná doprava a výstavba lodí

37. so znepokojením konštatuje, že lodnú dopravu v EÚ naďalej sťažuje administratívna a colná byrokracia, ktorá ohrozuje víziu európskeho priestoru námornej dopravy a zabraňuje rastu v tomto odvetví, najmä v námornej kabotážnej doprave a na námorných diaľniciach; domnieva sa, že je potrebné rozvíjať jednotný súbor pravidiel pre lodnú dopravu v rámci Únie, pretože má zásadný význam pre zabezpečovanie voľného pohybu tovaru a osôb vo vodách EÚ;
38. vyjadruje spokojnosť s úspešnosťou pilotného projektu Blue Belt a vyzýva Komisiu, aby pripravila potrebné legislatívne návrhy na vytvorenie tzv. modrého pásu vrátane revízie colného zákonníka EÚ do konca roka 2013;
39. zdôrazňuje, že podpora námornej dopravy prispeje nielen k hospodárskemu rastu a zamestnanosti, ale aj k dosiahnutiu cieľa stanoveného v Bielej knihe s názvom Plán jednotného európskeho dopravného priestoru, konkrétne k presunu 50 % cestnej nákladnej dopravy na železničnú a vodnú dopravu do roku 2050;
40. zdôrazňuje, že je potrebné rozšíriť úlohu námorných diaľnic ako hlavných európskych koridorov, a prízvukuje, že na zabezpečenie dlhodobej konkurencieschopnosti európskej námornej dopravy je nevyhnutné vytvoriť hladko fungujúce dopravné reťazce na prepravu osôb a nákladu všetkými druhmi dopravy; vyzýva Komisiu, aby predložila oznámenie o pokroku, rozvoji a budúcnosti námorných diaľnic; zastáva názor, že väčšie ostrovy budú v plnej miere začlenené do námorných diaľnic, aby sa zlepšila ich dostupnosť a aby sa zvýšila ich ekonomická konkurencieschopnosť;
41. zdôrazňuje, že pre udržateľnú podporu námornej dopravy, udržateľný hospodársky rast, zamestnanosť v námornej oblasti a udržateľné environmentálne normy v tejto odvetví má kľúčový význam námorná bezpečnosť; zdôrazňuje, že by sa mala uplatňovať zásada prevencie s cieľom predvídať nové riziká a predchádzať všetkým druhom katastrof v námornej doprave; poznamenáva, že opatrenia v tejto oblasti sa musia prijímať v rámci EÚ, ale aj na medzinárodnej úrovni, a to najmä v rámci Medzinárodnej námornej organizácie;
42. zdôrazňuje, že uplatňovanie tretieho balíka predpisov v oblasti námornej bezpečnosti zlepšuje kvalitu lodí plaviacich sa pod európskymi vlajkami, zlepšuje prácu, ktorú vykonávajú klasifikačné spoločnosti, kontrolu v prístavoch, ako aj monitorovanie plavidlovej dopravy, vyšetrovanie nehôd a ochranu obetí; vyzýva členské štáty, aby

urýchlili efektívne uplatňovanie tohto legislatívneho balíka;

43. zdôrazňuje, že politika v oblasti námornej dopravy by mala zohľadňovať všetky náležité obavy z hľadiska hospodárstva, životného prostredia a verejného zdravia; vyzýva Komisiu, aby intenzívne sledovala dosah, aký má dodržiavanie požiadaviek v oblasti životného prostredia a verejného zdravia odvetvia na lodnú dopravu EÚ, a aby v prípade potreby navrhla osobitné opatrenia na potlačenie negatívnych účinkov na jeho konkurencieschopnosť; poznamenáva, že požiadavky právnych predpisov týkajúce sa šrotovania lodí a obsahu síry v lodných palivách by mali zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia, a pritom účinne chrániť cieľ presunu dopravy z ciest na moria, v súlade s cieľmi Únie v oblasti zmeny klímy;
44. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby výrazne posilnili úsilie o dosiahnutie medzinárodnej dohody o znižovaní emisií skleníkových plynov z námornej dopravy, pričom by sa mal zohľadniť zvyšujúci sa dosah emisií skleníkových plynov z lodí;
45. poukazuje na to, že ekologické palivá sú LNG môžu zohrávať dôležitú úlohu v dosahovaní cieľa EÚ v oblasti znižovania emisií CO₂ z palív námorných lodí v EÚ do roku 2050 aspoň o 40 %;
46. zdôrazňuje potrebu podporovať rozvoj účinných a udržateľných prístavných služieb a infraštruktúr, ktoré by boli na úrovni výziev týkajúcich sa očakávaného rastu lodnej dopravy, zníženia hluku a znečistenia životného prostredia, prechodu od pozemnej k námornej doprave a ktoré by zaisťovali plynulý prechod, pokiaľ ide o cestujúcich a tovar, od jedného druhu dopravy k druhému; vyslovuje sa za to, aby sa v európskych prístavoch súčasne rozvíjala oprava a zošrotovanie lodí;
47. upozorňuje na možnosť zriadenia logistických platforiem na uľahčenie dopravy tovaru medzi Európou a ostatnými svetovými ekonomikami; zdôrazňuje strategický význam námornej dopravy a prepojení medzi najvzdialenejšími regiónmi a inými pevninskými územiami;
48. zdôrazňuje, že odvetvie výstavby lodí EÚ má potenciál zvýšiť svoj podiel na raste a zamestnanosti tým, že vyčerpá možnosti vyplývajúce z dopytu po tzv. čistých lodiach (vrátane energetickej efektívnosti a znižovania oxidov síry a dusíka), ako i po plavidlách a štruktúrach vhodných na výstavbu, inštaláciu a prevádzku pobrežných veterných elektrární; vyzýva odvetvie výstavby lodí EÚ, aby využilo túto príležitosť, najmä vzhľadom na očakávaný rast pobrežnej námornej dopravy pozdĺž pobrežia EÚ;
49. vyzýva Radu, aby dosiahla dohodu s Parlamentom v prijatí nariadenia, ktoré umožní demontáž plavidiel spôsobom, ktorý rešpektuje životné prostredie a pracovné podmienky zamestnancov, čo umožní lodiarskemu priemyslu EÚ recyklovať materiály na konkurencieschopnej úrovni;
50. vyzýva Komisiu, aby uľahčila plnenie stratégie LeaderSHIP 2020 tým, že bude podporovať opatrenia, ktoré majú vyriešiť problémy, ktorým čelí európsky lodiarsky priemysel, ako sú prístup k financovaniu, zručnosti a medzinárodná konkurencieschopnosť;

Námorný a pobrežný cestovný ruch

51. vyzýva členské štáty, aby s priamym zapojením miestnych a regionálnych orgánov, ako aj organizácií občianskej spoločnosti, podporovali iniciatívy zamerané na budovanie a modernizáciu udržateľnej infraštruktúry cestovného ruchu, s osobitným dôrazom na potreby zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou, a maximálne sa snažili o odstraňovanie byrokracie a chýbajúcej transparentnosti v tomto odvetví, a pritom dodržiavali právne predpisy v oblasti životného prostredia;
52. žiada, aby sa cestovný ruch podporoval a udržiaval ako hnacia sila pre rast a zamestnanosť v pobrežných oblastiach; domnieva sa, že zdravé životné prostredie má zásadný význam z hľadiska rozvoja akéhokoľvek druhu cestovného ruchu v pobrežných oblastiach a že je preto vhodné, aby sa na jeho ochranu vynaložilo všetko potrebné úsilie; poukazuje na potrebu zabezpečiť udržateľnú infraštruktúru, ktorá umožní vytvoriť nové formy cestovného ruchu, najmä v odvetviach cestovného ruchu s vysokým rastovým potenciálom, ako napríklad ekoturistika, agroturistika a rybársky cestovný ruch a udržateľné vodné športy; víta iniciatívy, ktoré podporujú stratégie cezhraničného cestovného ruchu na základe morských oblastí;
53. zdôrazňuje, že erózia európskeho pobrežia, ochrana dedičstva zahŕňajúceho životné prostredie a faunu, ako aj zlepšenie kvality vody sú naďalej dôležitými otázkami, ktoré treba riešiť; zdôrazňuje preto potrebu náležitých investícií do týchto oblastí s cieľom rozvíjať udržateľný a kvalitný cestovný ruch spojený s plážami a podmorskými činnosťami;
54. zdôrazňuje že opatrenia na využívanie a rozvoj pobrežného, morského a námorného dedičstva sa musia plánovať súbežne s opatreniami na ochranu a obnovu;
55. poukazuje na význam zakladania a modernizácie špecializovaných vyšších škôl (správa a hospodárenie podnikov cestovného ruchu, povolania v oblasti cestovného ruchu, námornícke školy, kuchárske školy atď.) a zlepšenia poskytovania odbornej prípravy s cieľom zvýšiť kvalitu služieb a produktov v oblasti cestovného ruchu, poskytovanie nových technológií a proces prispôsobenia na zmenu klímy;
56. vyzdvihuje potrebu zjednodušiť vízové konanie, znižovať náklady s tým spojené a návštevníkom z tretích štátov – najmä z krajín BRIC – vydávať víza na viac vstupov; vyzýva Komisiu, aby preskúmala a okamžite presadzovala nové, „inteligentné“ spôsoby vydávania turistických víz s cieľom čo najviac zvýšiť príliv turistov;
57. zdôrazňuje, že odvetvie výletných plavieb je pre európske prístavy a susediace miestne spoločenstvá významným ekonomickým zdrojom, čo je veľmi dôležité pri rozvoji a využívaní energeticky účinnejších lodí s nižšími emisiami; podporuje plánovanie atraktívnych programov cestovného ruchu zameraných na rozšírenie obzoru návštevníkov poukazovaním na námorný, kultúrny a historický význam prístavov
58. vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila úsilie o zvyšovanie konkurencieschopnosti európskych prístavov podporou a koordináciou kapacít prístavných infraštruktúr (napr. ich zosúladením s požiadavkami schengenského priestoru) tak, aby sa európske prístavy stali príťažlivejšími pre výletné lode a prospešnejšími pre miestne a rybárske spoločenstvá, čím

sa im umožní, aby rozšírili svoje činnosti; vyzýva Komisiu, aby zohľadnila osobitné črty prístavov na ostrovoch a v najvzdialenejších regiónoch;

59. žiada, aby v projektoch na modernizáciu a rozšírenie prístavov bolo povinné vybaviť terminály pre cestujúcich a nové osobné lode zariadeniami pre osoby so zníženou pohyblivosťou;
60. opakuje význam pobrežnej aj námornej osobnej dopravy, v prvom rade prostredníctvom trajektov a výletných lodí, a odvoláva sa na nadobudnutie účinnosti nariadenia (EÚ) č. 1177/2010 o právach cestujúcich v námornej a vnútrozemskej vodnej doprave, ktoré by malo pomôcť zlepšiť kvalitu námorného cestovného ruchu; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby vypracovala kampaň zameranú na zvýšenie kvality osobných a výletných lodí, pokiaľ ide o práva cestujúcich, ktorá bude založená na osvedčených postupoch prevádzkovateľov;
61. vyzdvihuje význam jachtingu a plachtárstva pre námorný cestovný ruch; vyzýva Komisiu, aby v súvislosti so svojim nadchádzajúcim oznámením o námornom cestovnom ruchu preskúmala sociálny a hospodársky vplyv tohto odvetvia, rozsah harmonizácie a zjednodušovania predpisov EÚ, ktorými sa riadi vydávanie prevádzkových licencií, plavebné a prevádzkové podmienky, bezpečnostné požiadavky a údržba a oprava jacht, ako aj vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií v tomto odvetví;
62. podčiarkuje význam prímorského cestovného ruchu ako charakteristickej črty niektorých európskych pobrežných regiónov; vyzýva Komisiu aby uskutočnila hodnotenie vplyvu s cieľom zistiť, či by smernica 2006/123/ES mohla mať negatívny dosah na MSP v tomto odvetví, a, v prípade potreby, aby navrhla opatrenia na zmiernenie tohto dosahu a zaručenie zohľadnenia osobitných charakteristík tejto profesionálnej kategórie pri vykonávaní tejto smernice;
63. vyzýva Komisiu, aby podnecovala členské štáty, nezávislé spoločenstvá a ďalšie zúčastnené strany v pobrežných a ostrovných oblastiach, aby systematicky vypracúvali a realizovali iniciatívu „starých obchodných ciest“, ktorú Európsky parlament schválil v rozpočte na rok 2013, a to tak v stredozemskej oblasti, ako aj v iných oblastiach, najmä s cieľom diverzifikácie produktov cestovného ruchu a zníženia sezónnej povahy cestovného ruchu;
64. vyzýva Komisiu, aby udržateľný námorný, ostrovný a pobrežný cestovný ruch zahrnula do súvisiacich opatrení a programov, ako sú programy EDEN – European Destinations of Excellence a Calypso, a aby podporovala iniciatívy na povzbudzovanie rozšírenia pobrežného, námorného a morského cestovného ruchu, pomáhala tomu, aby boli činnosti v oblasti cestovného ruchu a zamestnanie menej sezónne a aby podporovala prispôsobenie zmene klímy; v tejto súvislosti sa domnieva, že diverzifikácia cestovného ruchu môže pomôcť zvýšiť príťažlivosť námorných regiónov a umožniť im prekonať tradičný model „slnka, mora a piesku“;
65. požaduje, aby sa podporovali prímorské strediská, pretože môžu znížiť sezónne výkyvy a vytvárať násobiaci účinok na miestne a regionálne hospodárstva začlenením rybárskych spoločenstiev a vytvorením rovnováhy medzi hospodárskym rastom a udržateľnosťou;

66. vyzýva Komisiu, aby brala do úvahy podiel a úlohu miestnej kultúry a remeselnej gastronómie pri rozvoji európskeho pobrežného cestovného ruchu; považuje za potrebné využívať a koordinovať existujúce politiky a nástroje a aby vypracúvala nové programy a opatrenia na podporu synergie predovšetkým medzi malými a strednými podnikmi (MSP) primárneho a terciárneho sektora v pobrežných oblastiach EÚ;
67. naliehaovo žiada Komisiu, aby začlenila do tzv. virtuálneho observatória cestovného ruchu časť venovanú námornému a pobrežnému cestovnému ruchu, zaisťujúcu prepojenie s výskumnými inštitútmi, podnikmi a verejnými orgánmi s cieľom povzbudiť výskum trhu, poskytovať podnikom a verejným orgánom predpovede vývoja dopytu a ponuky a vytvárať priaznivejšie podmienky podnikania, pričom sa budú poskytovať informácie o vzťahoch medzi biodiverzitou, ochranou klímy a iniciatívami v oblasti udržateľného cestovného ruchu;

Modrá energia

68. konštatuje, že zmena klímy je jednou z hlavných hrozieb pre morskú biodiverzitu na celom svete a že energetické aspekty stratégie modrého rastu musia byť založené na energii z obnoviteľných zdrojov a energetickej účinnosti;
69. v tejto súvislosti uznáva, dôležitosť európskych morí a oceánov pre energetickú bezpečnosť EÚ a pre diverzifikáciu jej zdrojov energie a zásobovacích trás;
70. berie na vedomie, že potenciál veternej energie na mori, energie z morských vln, prílivovej a odlivovej a oceánskej teplej energie, ako aj tradičné odvetvie pobrežnej energetiky, sa môžu využiť pri vytváraní udržateľných pracovných miest v pobrežných oblastiach, znižovaní emisií a prispievaní k strednodobým a dlhodobým energetickým cieľom EÚ; upozorňuje na skutočnosť, že bude potrebné výrazne investovať do rekonštrukcie pripojení k rozvodovej sieti a do prenosovej kapacity, aby sa tento potenciál mohol využívať;
71. zdôrazňuje, že modrá energia je prínosom pre európsku námornú ekonomiku; naliehaovo žiada Komisiu a členské štáty, aby prispeli k využívaniu potenciálu modrej energie tým, že budú využívať stratégie pre prímorské oblasti a budú venovať osobitnú pozornosť možnostiam, ktoré ponúkajú najvzdialenejšie regióny vďaka ich polohe a prírodným vlastnostiam;
72. vyzýva Komisiu, aby aktívne podporovala celosvetovo poprednú úlohu EÚ v tejto oblasti rozvojom európskej priemyselnej stratégie pre modrú energiu, ako tomu bolo v minulosti v ostatných odvetviach;
73. vyzýva Komisiu, aby vo svojom nadchádzajúcom oznámení prijala v tejto oblasti integrovaný prístup k rozvoju zdrojov morskej energie tak, že bude využívať synergie medzi pobrežnou energiou z vetra a iných foriem obnoviteľnej morskej energie; zdôrazňuje, že takýto prístup musí umožňovať dodávky energie z celej rady udržateľných zdrojov v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti a zaistenie námornej bezpečnosti a že musí tiež zahŕňať plány primeranej infraštruktúry na prepravu energie z morských zdrojov na pevninu a zabezpečiť prepojenie s konvenčnou elektrickou sieťou;

74. vyzýva členské štáty, aby spolupracovali s cieľom uľahčiť udržateľnú výstavbu pobrežnej energetickej rozvodnej siete v Severnom mori pre energiu z obnoviteľných zdrojov; vyzýva Komisiu, aby predložila návrh na zodpovedajúci regulačný rámec;

Rybolov a akvakultúra

75. zdôrazňuje, že akvakultúra a rybolov by mali prispievať k udržateľnej výrobe potravín v celej Únii, ako aj k dlhodobej potravinovej bezpečnosti a ochrane spotrebiteľa; domnieva sa, že treba podporovať rozvoj a inovácie v odvetviach udržateľnej akvakultúry a spracovania rýb, a to obmedzovaním byrokracie a podporovaním vzniku pracovných príležitostí v týchto odvetviach, čím sa zvýši kvalita života v pobrežných aj vidieckych oblastiach;

76. zdôrazňuje význam rozvíjajúcej sa udržateľnej akvakultúry na zníženie nadmerného lovu európskych populácií rýb a závislosti na dovoze rýb z tretích krajín, ktoré tvoria viac ako 60 % rýb spotrebovaných v EÚ;

77. zdôrazňuje, že akvakultúra EÚ už zabezpečuje 80 000 pracovných miest a má potenciál významne zlepšiť hospodárstva pobrežných spoločenstiev, pričom má na pamäti odhad OSN, že produkcia chovaných rýb prekročí do roku 2019 produkciu tradičného rybolovu;

78. vyzýva Komisiu, aby vo svojich budúcich strategických usmerneniach pre akvakultúru v EÚ podporila pobrežnú akvakultúru, ktorú možno skombinovať so zariadeniami pre modrú energiu tak, aby sa znížil tlak nadmerne intenzívnej akvakultúry na pobrežné ekosystémy a na ostatné činnosti; zdôrazňuje, že je potrebné, aby jednotlivé plány integrovaného manažmentu členských štátov zjednodušovali administratívnu záťaž a vyhradenie vhodného priestoru na rozvoj týchto aktivít;

79. zdôrazňuje dôležitosť budúceho Európskeho námorného a rybárskeho fondu, ktorý po prvý raz bude prepájať financovanie integrovanej námornej politiky a rybárstva, a dôležitosť Európskej investičnej banky pri podpore udržateľného rozvoja rybárstva šetrného k životnému prostrediu, akvakultúry a spracovania rýb, ako aj pri diverzifikácii príjmov v rybárskych spoločenstvách, ktoré závisia od týchto odvetví, predovšetkým v súvislosti s maloobjemovým pobrežným rybolovom, odborným vzdelávaním žien a mládeže a priťahovaním nových podnikateľov do odvetvia;

80. uznáva, že ochrana námorných hraníc Európy je pre členské štáty výzvou; domnieva sa, že úspešné modré hospodárstvo si vyžaduje bezpečné námorné hranice EÚ, aby sa tak mohla zaistiť ochrana morského prostredia, kontroly rybolovu, boj proti nezákonnému rybolovu a presadzovanie práva; preto upozorňuje na význam zriadenia európskej pobrežnej stráže, ktorá by koordinovala operácie a námorný dozor; zdôrazňuje význam posilňovania iniciatív regionálnej spolupráce v odvetví rybárstva;

Ťažba morských nerastných surovín

81. uznáva existenciu priaznivých podmienok pre ťažbu morských nerastných surovín; zdôrazňuje však, že prostredie morského dna je spojené so zvyškom planéty vzájomnými vzťahmi medzi materiálom, energiou a biodiverzitou, ktoré ak sa narušia, môžu spôsobiť nepredvídateľné zmeny rybolovných zásob a stratu biodiverzity;

82. vyzýva Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť dôsledkom ťažby na morskom dne na životné prostredie, najmä vo vysoko citlivom morskom prostredí, podporovala súvisiace výskumné projekty, uplatňovala zásadu predbežnej opatrnosti a spolupracovala s orgánmi tretích štátov patriacich do tohto odvetvia a pokúsila sa rýchlejšie vyplňať existujúce medzery vo vedeckých poznatkoch;
83. uznáva, že efektívnejšie využívanie zdrojov spolu s rozšírením recyklačných politík predstavuje nákladovo oveľa efektívnejší a udržateľnejší prístup k plneniu našich potrieb v oblasti nerastných surovín než intenzívna ťažba podmorských zdrojov; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že nedostatky v recyklácii surovín a vzácnych zemín prispievajú k zvyšovaniu objemu odpadu, a preto žiada opatrenia na posilnenie recyklácie, aby sa poskytla alternatíva k podmorskej ťažbe; berie na vedomie dlhodobé pracovné príležitosti, ktoré ponúka tento alternatívny prístup;

Modrá biotechnológia

84. uznáva, že modrá biotechnológia má potenciál vytvárať vysoko kvalifikované pracovné miesta a má čo ponúknuť takým dôležitým oblastiam, ako sú zdravie, výživa a inovácie; víta zámer Komisie podporovať výskum a inovácie potrebné na podporu týchto činností v oblasti podnikania;
85. zdôrazňuje potenciál morskej biodiverzity na odvetvie modrej biotechnológie, a to najmä v hlbokom mori, ktoré je naďalej prevažne neprebádané, no zdôrazňuje, že tento vysoko citlivý ekosystém je potrebné skúmať opatrne;
86. vyzýva Komisiu, aby jasne vymedzila otázky a problémy týkajúce sa modrej biotechnológie (napríklad bio-nanotechnológia, biomateriály a zavedenie geneticky modifikovaných rýb, kôrovcov a mikroorganizmov) a uplatnila pri tom vedecky podložený prístup založený na zásade predbežnej opatrnosti s cieľom identifikovať, hodnotiť a riadiť súvisiace environmentálne a zdravotné riziká;
87. vyzýva Komisiu, aby podporovala partnerstvá medzi súkromným sektorom a výskumnými ústavmi, ako aj cezhraničné partnerstvá, ako je Európske biologické centrum pre morský výskum, pretože morská biotechnológia a prístup k morskej biodiverzite si vyžadujú vedecké poznatky a zložité a drahé zariadenie;

o

o o

88. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Naliehavá potreba hospodárskeho rozvoja a tvorby zamestnanosti znamená, že je nutný nový politický prístup k námornému hospodárstvu. Iniciatíva modrého rastu zahŕňa vizionárske návrhy pre odvetvia budúcnosti prostredníctvom reálneho a súdržného rámca, otvorením vyhlíadok pre široké prepojenie hospodárskych odvetví, ktoré rozvíjajú činnosť nielen v pobrežných regiónoch Únie, ale na jej celom území.

Európa sa obracia k moriam a oceánom

Ľudstvo sa obracia k moriam a oceánom v nádeji, že dokážu poskytnúť odpovede na rastúce výzvy zásadného významu, ktorým v súčasnosti čelí. Nové technológie, napríklad roboty a pokrokové zariadenia fungujúce pod vodou umožňujú výskumníkom a podnikom z EÚ obrátiť sa o pomoc mora v boji proti zmene klímy, rozvíjať liečbu vážnych ochorení, zabezpečovať vzácne nerastné suroviny atď. Európa môže stavať na svojich dlhých a silných námorných tradíciách a v súčasnosti rozvíjať nové činnosti, ako sú pobrežná veterná energia a akvakultúra.

EÚ sa však obracia k moru aj preto, že ju k tomu nútia širšie obavy. Potreba znižovať emisie uhlíka opätovne vzbudila záujem o príbrežnú námornú dopravu a otvára cestu obnoviteľným druhom pobrežnej energie. Nadmerná ťažba pozemských zdrojov zvyšuje ceny na celosvetových trhoch a posilňuje hospodárske stimuly o ťažbu nerastných zdrojov z morského dna.

Príležitosti na modrý rast

V morskom a pobrežnom sektore existujú široké možnosti pre inovácie a udržateľný rast za predpokladu fungovania správneho operačného rámca. Iniciatíva Komisie v oblasti modrého rastu spočívala na rozsiahlej štúdií ekonomického potenciálu morského a pobrežného sektora, ktorá zistila päť oblastí s osobitným potenciálom pre tvorbu zamestnanosti a uplatňovanie inovácií. Sú to modrá energia (veterná a energia oceánu), akvakultúra, prímorský a pobrežný cestovný ruch, ťažba morských nerastných surovín a modrá biotechnológia. Komisia tým, že sa zameriava na inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, oprávnené prezentuje modrý rast ako morský rozmer stratégie Európa 2020.

Modrý rast sa nesnaží integrovanú námornú politiku nahrádzať, ale revitalizovať ju. Činnosť integrovanej námornej politiky je základným nástrojom pri určovaní potrebných podmienok, ktoré európskym podnikom umožňujú vytvárať pridanú hodnotu v modrom hospodárstve. Komisia okrem medzisektorových nástrojov už avizovala sériu iniciatív tohto odvetvia v uvedených piatich kľúčových oblastiach s cieľom zvýšiť ich kapacitu.

Modrý rast s vysokou zamestnanosťou a integrovanou udržateľnosťou

Spravodajca víta iniciatívu modrého rastu, ako aj navrhované opatrenia zamerané na reguláciu a skvalitnenie modrého hospodárstva. Návrh správy sa však zameriava na riešenie dvoch hlavných úloh osobitného významu, aby sa maximalizovali prínosy spojené s modrým rastom.

Prvou úlohou je potreba zabezpečiť potrebné zručnosti pracovníkov v novo vznikajúcich námorných odvetviach tak, aby sa modrý rast stal rastom *s vysokou zamestnanosťou*. Druhou úlohou je zabezpečiť *integrovanú udržateľnosť* modrého rastu, teda tak, aby sa nepoškodilo citlivé morské prostredie a podstatným spôsobom prispelo k boju proti zmene klímy.

Rast s vysokou zamestnanosťou: opatrenia zahŕňajú najmä:

- vytvorenie a financovanie európskych rád pre odvetvové zručnosti a zamestnanosť, ktorých úlohou je hľadať a zaznamenávať nové trendy v zamestnanosti a potrebné zručnosti a odbornú prípravu;
- zvýšenie príťažlivosti námorníckeho povolania a kariéry v námornom hospodárstve pomocou regulačnej a propagačnej činnosti;
- podporu regionálneho úsilia pri hodnotení požiadaviek odborných zručností a zabezpečenie aktualizácie údajov obsiahnutých v „panoráme zručností EÚ“;
- nových vzdelávacích iniciatív na podporu mobility pracovnej sily, ako je viacročný program výmeny študentov, učiteľov a mladých odborníkov podľa vzoru programu Erasmus;
- spoluprácu medzi odvetvím a vzdelávacími inštitúciami s cieľom náležite pripraviť absolventov na nové a meniace sa povolania;
- podporu odvetví s vysokou zamestnanosťou, ako je cestovný ruch v oblasti výletných plavieb a pobrežnej veternej energie.

Integrovaná udržateľnosť: opatrenia zahŕňajú najmä:

- zabezpečenie, že územné plánovanie námorného priestoru a integrované riadenie pobrežných oblastí sa budú využívať na zaručenie dobrého ekologického stavu morí do roku 2020 (rámcová smernica o morskej stratégii (MSFD));
- podporu výskumných projektov ťažby morských nerastných surovín spolu s podrobným sledovaním jej vplyvov na životné prostredie;
- začatie priemyselnej stratégie pre modrú energiu s cieľom čo najviac využiť potenciál mora v boji proti zmene klímy;
- návrh právneho predpisu o modrom páse (Blue Belt) v roku 2013 týkajúcom sa lodnej dopravy v EÚ, ktoré cieľom bude urýchliť presun z cestnej na námornú dopravu;
- plné vykonávanie právnych predpisov zameraných na riešenie rastúceho problému morského odpadu, ako sú smernice o odpadovom hospodárstve, prístavných zberných zariadeniach na lodný odpad, kvalite vody a námornej stratégii;
- podporu organickej akvakultúry a ochranu zdravia spotrebiteľov, pokiaľ ide o krmivo pre ryby a rozmach akvakultúry.

Námorný a pobrežný cestovný ruch

Námorný a pobrežný cestovný ruch zohrávajú významnú úlohu v odvetví cestovného ruchu EÚ a v hospodárstve pobrežných regiónov a v mnohých z nich predstavujú hlavný zdroj príjmov a zamestnanosti.

Európske moria tvoria najväčší podiel na celosvetovom trhu jachtárstva a ostatných motorových činností cestovného ruchu na vode (podiel Stredozemného mora je pritom až 70 %), pričom rýchlo rastie aj odvetvie výletných plavieb s neustále sa zvyšujúcim celosvetovým dopytom po ňom.

Pobrežný a námorný cestovný ruch majú potenciál rozhodujúcim spôsobom prispieť k diverzifikácii produktu európskeho cestovného ruchu a k rozšíreniu hospodárskej činnosti vo vnútrozemí, pričom osobitný dôraz sa kladie na prepojenie primárneho a terciárneho sektora, z čoho vyplývajú mnohostranné výhody pre európsky cestovný ruch a európske hospodárstvo ako také.

Podsektory pobrežného a námorného cestovného ruchu však čelia aj nemalým výzvam, okrem iného roztriešteniu, ktoré ohrozuje súdržnosť medzi pobrežnými regiónmi EÚ, sezónnemu charakteru, chýbajúcej infraštruktúre, nedostatočnej diverzifikácii a inovácii príslušného produktu, sezónnym zmenám zamestnanosti v kombinácii s vysokým stupňom koncentrácie nekvalifikovaných pracovníkov, vysokému dopytu, pokiaľ ide o udržateľnosť a súlad so záväzkami v oblasti životného prostredia, naliehavej potrebe riešiť dôsledky zmeny klímy, rastúcemu dopytu po kvalitných službách cestovného ruchu na medzinárodnom trhu cestovného ruchu a tlaku rastúcej medzinárodnej konkurencie.

Ak sa majú odvetvia modrého rastu rozvíjať a v plnej miere realizovať svoj potenciál podieľať sa na európskom hospodárstve, je nutné strategické plánovanie na úrovni EÚ, ktoré by zabezpečilo koordináciu a vzájomné prepojenie medzi existujúcimi politikami a rozvojom nových iniciatív a nástrojov. V záujme plného využitia možností, ktoré ponúka modrý rast, musia subjekty verejného a súkromného sektora spojiť sily a vypracovať jednotný politický rámec, ktorý bude brať do úvahy nové priority EÚ.

24.4.2013

STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ

pre Výbor pre dopravu a cestovný ruch

k modrému rastu – zlepšovanie udržateľného rastu v odvetviach morskej a námornej dopravy a cestovného ruchu EÚ
(2012/2297(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Seán Kelly

NÁVRHY

Výbor pre regionálny rozvoj vyzýva Výbor pre dopravu a cestovný ruch, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje úlohu stratégií pre morské oblasti pri posilňovaní vyváženého a integrovaného regionálneho rozvoja, ako aj hospodárskej, územnej a sociálnej súdržnosti, oživovaní európskeho hospodárstva, povzbudzovaní inkluzívneho modrého rastu, pri vytváraní pracovných miest a ochrane morskej a pobrežnej biodiverzity; žiada, aby takéto stratégie spojené so súčasnými a budúcimi makroregionálnymi stratégiami boli účinne prezentované a aby sa na ich vykonávanie venovali primerané finančné a administratívne zdroje, pričom sa poskytnú prostriedky z programov EÚ, akými sú Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), program Horizont 2020, programu pre konkurencieschopnosť podnikov a MSP (COSME) a Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo;
2. domnieva sa, že v záujme rozvoja stabilného a udržateľného modrého hospodárstva treba posilniť úlohu regiónov pri vypracúvaní stratégií Únie;
3. žiada zamerať sa na posilnenie synergií medzi politikmi a nástrojmi EÚ s cieľom podporovať a rozvíjať regionálne a cezhraničné námorné zoskupenia; víta iniciatívy na úrovni členských štátov a regiónov, ako napríklad írsky program INFOMAR; zdôrazňuje potrebu viacúrovňového riadenia a úzkeho zapojenia verejnosti do prijímania rozhodnutí; považuje námornú prepravu tovaru za alternatívu k cestnej preprave na dlhé vzdialenosti a vyzýva na rozvoj námorných trás, najmä pokiaľ ide o oblasť Atlantického oblúka a Stredozemného mora;
4. zdôrazňuje potrebu právnej istoty pre všetky zainteresované strany, ktoré chcú investovať

do námorných oblastí, a odporúča prijatie nových motivačných opatrení, ktoré zabezpečia lepšie využívanie výhradných hospodárskych zón členských štátov; vyzýva Komisiu, členské štáty a regióny, aby sa dohodli na jasnom, jednotnom, transparentnom a praktickom námornom priestorovom plánovaní a plánoch integrovaného riadenia pobrežných zón, tak aby rôzne spôsoby využívania týchto zón a v nich prebiehajúce činnosti boli v súlade s koncepciou udržateľného rozvoja;

5. berie na vedomie, že potenciál veternej energie na mori, energie z morských vln, prílivovej a odlivovej a oceánskej teplej energie, ako aj tradičné odvetvie pobrežnej energetiky, sa môžu využiť pri vytváraní udržateľných pracovných miest v pobrežných oblastiach, znižovaní emisií a prispievaní k strednodobým a dlhodobým energetickým cieľom EÚ; upozorňuje na skutočnosť, že bude potrebné výrazne investovať do rekonštrukcie pripojení k rozvodovej sieti a do prenosovej kapacity, aby sa tento potenciál mohol využívať;
6. zdôrazňuje, že odvetvie rybníctva je neoddeliteľnou súčasťou modrého rastu a že zamestnanosť v udržateľnom rybníctve sa musí považovať za prioritu, najmä z dôvodu rastúcej závislosti Únie od dovozu produktov rybníctva a akvakultúry z tretích krajín;
7. zdôrazňuje úlohu maloobjemového rybníctva a udržateľnej akvakultúry pri podporovaní regionálneho rozvoja v pobrežných, ako aj v jazerných a riečnych oblastiach; konštatuje, že 90 % podnikov v odvetví akvakultúry v EÚ sú malé a stredné podniky, ktoré poskytujú 80 000 pracovných miest, a zdôrazňuje veľký potenciál pre rozvoj zelených pracovných miest v rámci iných činností spojených s morským prostredím; žiada v tejto súvislosti, aby sa prostredníctvom Európskeho fondu pre námorné otázky a rybné hospodárstvo podporovali inovatívne, udržateľné metódy na rozvoj rybníctva, morskej biológie a akvakultúry, a to najmä v hlbokých vodách v blízkosti morských veterných elektrární;
8. uznáva, že modrá biotechnológia ponúka veľký potenciál na riešenie celosvetových spoločenských problémov, ako sú ochrana životného prostredia, najmä morského prostredia, potravinové otázky, zastavenie straty biodiverzity či boj proti zmene klímy a jej dôsledkom; žiada o spoluprácu medzi regionálnymi a inovačnými politikami s cieľom rozvíjať výskumnú infraštruktúru a využívať toto odvetvie;
9. žiada, aby sa cestovný ruch podporoval a udržiaval ako hnacia sila pre rast a zamestnanosť v pobrežných oblastiach; domnieva sa, že zdravé životné prostredie má zásadný význam z hľadiska rozvoja akéhokoľvek druhu cestovného ruchu v pobrežných oblastiach a že je preto vhodné, aby sa na jeho ochranu vynaložilo všetko potrebné úsilie; poukazuje na potrebu zabezpečiť udržateľnú infraštruktúru, ktorá umožní vytvoriť nové formy cestovného ruchu, najmä v odvetviach cestovného ruchu s vysokým rastovým potenciálom, ako napríklad ekoturistika, agroturistika a rybársky cestovný ruch a udržateľné vodné športy; víta iniciatívy, ktoré podporujú stratégie cezhraničného cestovného ruchu na základe morských oblastí;
10. domnieva sa, že najvzdialenejšie regióny a zámorské krajiny a územia majú privilegované geostrategické postavenie, keďže predstavujú hranicu medzi Európskou úniou a zvyškom sveta, a že je preto vhodné zapájať ich do strategického vymedzovania činností uskutočňovaných v rámci modrého hospodárstva; pripomína rovnako, že nedávno došlo v týchto regiónoch k objavu vzácnych zemín a uhlíkovodíka; trvá na nevyhnutnosti

podporovať čo najudržateľnejšie využívanie týchto nových zdrojov; nabáda, aby sa v spojitosti s týmito inovačnými a udržateľnými technikami prieskumu a využívania zavádzali pilotné projekty; trvá na potrebe prehĺbiť integráciu týchto regiónov do jednotného trhu, pričom treba vzhľadom na článok 349 ZFEÚ rešpektovať ich osobitosti, tak aby z ich potenciálu mala prospech celá Európska únia;

11. poukazuje na to, že najvzdialenejšie regióny by mohli slúžiť ako prírodné laboratóriá pre výskumnú a rozvojovú činnosť v oblasti energií z obnoviteľných zdrojov a morského hospodárstva; vyzdvihuje dôležitosť odvetvia cestovného ruchu pre tieto regióny, ako aj možnosti, ktoré ponúkajú v oblasti vytvorenia logistických platforiem, ktoré by uľahčovali prepravu tovaru medzi Európou a ostatnými svetovými ekonomikami; zdôrazňuje strategický význam námornej dopravy a prepojení medzi najvzdialenejšími regiónmi a inými pevninskými územiami;
12. zdôrazňuje pridanú hodnotu európskej stratégie pre Atlantik, pokiaľ ide o námorné priestorové plánovanie, dostupnosť území a konkurencieschopnosť námorných odvetví, a vyzýva Komisiu, členské štáty a regionálne orgány, aby sa inšpirovali jej metodikou s cieľom zvýšiť hodnotu pobrežných oblastí a ich vnútrozemia;

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	23.4.2013
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 42 - : 1 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Luís Paulo Alves, Catherine Bearder, Jean-Jacob Bicep, Victor Boştinaru, John Bufton, Nikos Chrysogelos, Ryszard Czarnecki, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Vincenzo Iovine, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Miroslav Mikolášik, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Younous Omarjee, Markus Pieper, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Justina Vitkauskaitė, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Joseph Cuschieri, Karima Delli, James Nicholson, Ivari Padar, Herbert Reul, Elisabeth Schroedter, Czesław Adam Siekierski, Patrice Tirolien, Giommara Uggias, Manfred Weber

24.4.2013

STANOVISKO VÝBORU PRE RYBNÉ HOSPODÁRSTVO

pre Výbor pre dopravu a cestovný ruch

k modrému rastu: posilnenie udržateľného rastu v námornom odvetví a odvetví námornej dopravy a cestovného ruchu EÚ
(2012/2297(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Nikolaos Salavrakos

NÁVRHY

Výbor pre rybné hospodárstvo vyzýva Výbor pre dopravu a cestovný ruch, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. pripomína strategický význam odvetvia rybolovu pre modrý rast z hľadiska zásobovania rybami a potravinovej rovnováhy v Európskej únii, ako aj jeho značný prínos k sociálno-hospodárskemu blahobytu pobrežných spoločností; ďalej pripomína, že EÚ dováža viac ako 60 % svojej spotreby rýb z tretích krajín;
2. uznáva, že moria a oceány budú v rámci celosvetového hospodárskeho rastu v budúcnosti zohrávať čoraz zásadnejšiu úlohu; domnieva sa, že stratégia modrého rastu ako súčasť integrovanej námornej politiky podporí rozvoj synergií a koordinovaných politík, a to okrem iného aj v odvetví rybolovu a akvakultúry, čím vytvorí európsku pridanú hodnotu a prispeje k vytváraniu pracovných miest v námornom odvetví;
3. zdôrazňuje, že akvakultúra a rybolov by mali prispievať k udržateľnej výrobe potravín v celej únii, ako aj k dlhodobej potravinovej bezpečnosti a ochrane spotrebiteľa; domnieva sa, že treba podporovať rozvoj a inovácie v odvetviach udržateľnej akvakultúry a spracovania rýb, a to obmedzovaním byrokracie a podporovaním vzniku pracovných príležitostí v týchto odvetviach, čím sa zvýši kvalita života v pobrežných aj vidieckych oblastiach;
4. uznáva výhody rastu v rôznych námorných odvetviach, ako je rozvoj pobrežných zariadení na výrobu energie a ťažba morských nerastných surovín, a dôležitosť prilákania investícií v tomto smere; zdôrazňuje však, že pri vykonávaní týchto činností sa musí maximálna pozornosť venovať ochrane morského prostredia a rybolovných oblastí; v tejto súvislosti podporuje rozvoj námorného priestorového plánovania a integrovaného manažmentu pobrežnej zóny ako prostriedkov na dosiahnutie uceleného a účinného

využívania morského priestoru; trvá na tom, aby sa tieto nástroje plánovania a manažmentu používali v praxi na posúdenie kumulatívneho vplyvu viacerých ľudských činností v mori a pobrežných oblastiach;

5. víta návrh smernice Európskej komisie, ktorou sa vytvára rámec pre námorné priestorové plánovanie a integrovaný manažment pobrežnej zóny, a zdôrazňuje dôležitosť koherentnosti pri jej budúcom uplatňovaní
6. zdôrazňuje dôležitosť morského a námorného výskumu a zhromažďovania a výmeny údajov pre pochopenie a zohľadňovanie komplexného vzájomného pôsobenia medzi rôznymi námornými odvetviami, ako aj pre rozvoj udržateľného rybolovu, ktorý rešpektuje životné prostredie a zohľadňuje sociálne a hospodárske potreby pobrežných a ostrovných komunít;
7. uznáva, že ochrana námorných hraníc Európy je pre členské štáty výzvou; domnieva sa, že úspešné modré hospodárstvo si vyžaduje bezpečné námorné hranice EÚ, aby sa tak mohla zaistiť ochrana morského prostredia, kontrola rybolovu, boj proti nezákonnému rybolovu a presadzovanie práva; preto upozorňuje na význam zriadenia európskej pobrežnej stráže, ktorá by koordinovala operácie a námorný dozor; zdôrazňuje význam posilňovania iniciatív regionálnej spolupráce v odvetví rybárstva;
8. zdôrazňuje dôležitosť budúceho Európskeho námorného a rybárskeho fondu, ktorý po prvý raz bude prepájať financovanie integrovanej námornej politiky a rybárstva, a dôležitosť Európskej investičnej banky pri podpore udržateľného rozvoja rybárstva šetrného k životnému prostrediu, akvakultúry a spracovania rýb, ako aj pri diverzifikácii príjmov v rybárskych spoločenstvách, ktoré závisia od týchto odvetví, predovšetkým v súvislosti s maloobjemovým pobrežným rybolovom, odborným vzdelávaním žien a mládeže a priťahovaním nových podnikateľov do odvetvia;
9. naliehavo vyzýva EÚ, aby sa usilovala o ambiciózne medzinárodné dohody zamerané na zlepšenie riadenia rybolovu a aby sa pritom riadila svojou vnútornou stratégiou pre udržateľný modrý rast;
10. zdôrazňuje význam pobrežných regiónov a udržateľného pobrežného a námorného cestovného ruchu pre sociálny a ekologický rozvoj inkluzívneho námorného hospodárstva. naliehavo vyzýva Komisiu, aby vypracovala osobitné programy zamerané na rozvoj rybolovu, pobrežného a námorného cestovného ruchu a výletných plavieb a ďalších oblastí hospodárskeho rozvoja súvisiacich s morom a rybolovnou činnosťou, ktoré by prispeli k sociálno-hospodárskemu rozvoju miestnych komunít; zdôrazňuje, že je dôležité, aby súčasne existovali vzájomne sa podporujúce činnosti, ktoré sú dôležité pre ochranu existujúcich pracovných miest a podporu zamestnanosti v námorných regiónoch;
11. zdôrazňuje, že sa musia náležite zohľadňovať geografické špecifiká najodľahlejších regiónov.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	23.4.2013
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 20 - : 3 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	John Stuart Agnew, Antonello Antinoro, Kriton Arsenis, Chris Davies, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Dolores García-Hierro Caraballo, Marek Józef Gróbarczyk, Ian Hudghton, Werner Kuhn, Jean-Marie Le Pen, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Maria do Céu Patrão Neves, Crescenzo Rivellini, Ulrike Rodust, Raúl Romeva i Rueda, Struan Stevenson, Isabelle Thomas, Nils Torvalds, Jarosław Leszek Wałęsa
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Ole Christensen, Jean Louis Cottigny, Diane Dodds, Barbara Matera, Gesine Meissner, Jens Nilsson, Nikolaos Salavrakos

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	30.5.2013
Výsledok záverečného hlasovania	+: 38 -: 5 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Magdi Cristiano Allam, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Erik Bánki, Izaskun Bilbao Barandica, Antonio Cancian, Michael Cramer, Joseph Cuschieri, Christine De Veyrac, Saïd El Khadraoui, Ismail Ertug, Carlo Fidanza, Jacqueline Foster, Franco Frigo, Mathieu Grosch, Jim Higgins, Juozas Imbrasas, Dieter-Lebrecht Koch, Georgios Koumoutsakos, Werner Kuhn, Eva Lichtenberger, Marian-Jean Marinescu, Gesine Meissner, Hubert Pirker, Dominique Riquet, Petri Sarvamaa, Vilja Savisaar-Toomast, Olga Sehnalová, Brian Simpson, Silvia-Adriana Ţicău, Giommaria Uggias, Peter van Dalen, Patricia van der Kammen, Dominique Vlasto, Artur Zasada, Roberts Zīle
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Phil Bennion, Spyros Danellis, Isabelle Durant, Gilles Pargneaux, Sabine Wils, Janusz Władysław Zemke
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Josef Weidenholzer